

חשבונאות פיננסית א

תוכן העניינים

1. היוון עלויות אשראי 1
2. חוזי הקמה - קבלן מבצע 14
3. קבלן בונה ..... (ללא ספר) 30
4. הכנסות 27
5. הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים 30

חשבוונאות פיננסית א

פרק 1 - היוון עלויות אשראי

תוכן העניינים

1. כללי..... 1

היוון עלויות אשראי

שאלות

- 1) דפנה ולירן, סטודנטים מצטיינים לחשבונאות, נוהגים לקרוא תקנים חשבונאיים עוד בטרם אלה נלמדו בכיתה במקום לצאת לבלות עם חברים. בסוף-השבוע האחרון למדו את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23. השניים חלוקים בדבר הסוגייה המרכזית הנדונה בתקן ואופן הטיפול החשבונאי שנקבע בזיקה לסוגיה זו.

נדרש:

- א. מהי הסוגייה המרכזית הנדונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?
 ב. מנה 2 סיבות בעד הטיפול החשבונאי כפי שנקבע בתקן, ו-2 סיבות נגד הטיפול החשבונאי כפי שנקבע בתקן.

- 2) בשנת 2009 החליטה חברת "מי אמר? אני" להקים ספינה אשר עתידה לשמש אותה כרכוש קבוע בפעילותה. החברה מתלבטת בדבר אופן מימון הקמת הספינה: האם החברה תעשה שימוש במזומן אשר ברשותה או שמא תעשה שימוש בהון זר ותלווה כספים מבנק לאומי על מנת לממן את הקמת הספינה. חשב החברה טוען כי קיים תקן חשבונאות אשר ייתכן שיש לשקול אותו בבוא החברה לקבל החלטה בדבר אופן מימון הקמת הספינה.

נדרשים:

- א. האם ניתן להוון עלויות אשראי לכל סוגי הנכסים?
 ב. מהו נכס כשיר?
 ג. מנה סוגים של נכסים שהן בגדר "כשירים" וסוגי נכסים שאינם "כשירים".
 ד. מהם "עלויות אשראי" לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?

- 3) לחברת "המוביל הארצי" נכס אשר עומד בהגדרת נכס כשיר: מדובר במלאי אשר תקופת הכנתו ארוכה במיוחד. כאמור, החברה מקימה מלאי זה במטרה למכור אותו בשוק. לחברה עלויות אשראי בגין הלוואה ספציפית אשר נטלה החברה על לממן את הרכישה. ברם, במאזן החברה הלוואה נושאת ריבית אשר נלקחה כשנה לפני תחילת הכנת הנכס הכשיר.

נדרשים:

- א. מהם התנאים הנדרשים להתקיים על מנת שהחברה תוכל להתחיל להוון עלויות אשראי לנכס הכשיר?
 ב. האם ישנם תנאים שונים באשר לתחילת היוון עלויות אשראי ספציפי ושאינו ספציפי?

4) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23 מסדיר כאמור את הנושא של הטיפול החשבונאי בעלויות אשר מתהוות בעת הקמה או ייצור של נכס כשיר. ברם, התקן קובע תנאים לתחילת תקופת היוון עלויות אשראי לנכס כשיר.

נדרש:

על פי התקן הבינלאומי, מתי ישות נדרשת לחדול מהיוון עלויות אשראי? (הבחן בין הפסקה זמנית של היוון עלויות אשראי והפסקה מוחלטת של היוון).

5) חברת "דני המלך" החלה בהליך הקמת נכס כשיר. במאזן החברה ניתן למצוא:

- הלוואה א' הינה הלוואה אשר נלקחה במיוחד (באופן ספציפי) לצורך הקמת הנכס הכשיר.
- הלוואה ב' אשר נלקחה מספר חודשים לאחר מועד הקמת הנכס הכשיר.

נדרשים:

- א. מהו אשראי "ספציפי" ואשראי ש"אינו ספציפי" לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 23?
- ב. האם ניתן להוון עלויות אשראי ספציפי ואשראי שאינו ספציפי לנכסים כשירים?

הלוואה שהקרן שלה הנפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי סוף שנה.

6) ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-31.12.1996 של כל שנה, החל מיום 31.12.1996. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.1999.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי חצי שנה.

ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-30.06.1996 ו-31.12.1996 של כל שנה, החל מיום 30.06.1996. הנח ריבית פשוטה עבור תקופה הקצרה משנה. קרן ההלוואה נפרעת ב-31.12.1999.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, ללא הצמדה, תשלום ריבית מידי חצי שנה, החל מ-01.01.

ביום 01.01.1996 נתקבלה הלוואה בסך 6 מיליון ₪ אינה צמודה אך נושאת ריבית בשיעור של 10% המשולמת ב-01.07 ו-01.01 של כל שנה, החל מיום 01.07.1996. קרן ההלוואה נפרעת ב-01.01.1999.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 1996-1999.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, עם הצמדה, תשלום ריבית מידי שנה.

חברת השודדים קיבלה ביום 01.01.2010 הלוואה בסכום של 1,000 שקלים, נושאת ריבית של 5%. לפי תנאי ההלוואה, קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2012. החברה תשלם את תשלומי הריבית מידי 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה צמודה לשער החליפין של הדולר. להלן נתונים על שער החליפין של הדולר לתאריכים שונים:

שע"ח	תאריך
2	01.01.2010
4	31.12.2010
5	31.12.2011
3	31.12.2012

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 2010-2013.

הלוואה שהקרן שלה נפרעת בתשלום אחד, דולרית, תשלום בסוף שנה.

ביום 01.01.2011 נטלה חברת "איציק" הלוואה מהבנק בסכום של \$50,000. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2012, ועד לאותו יום החברה תשלם ריבית בסכום של 10%. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012
5	31.12.2013

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו בגין ההלוואה בשנים 2011-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, לא צמודה למדד, קרן נפרעת באופן יחסי בסוף שנה.

(7) חברת "שקשוקה" קיבלה ביום 01.01.2010 הלוואה בסכום של 2,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר לבנק ב-4 תשלומי קרן שווים, מידי 31.12, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה נושאת ריבית בסכום של 10%, והיא תשולם מידי 31.12, ביחד עם תשלום בגין הקרן. הריבית משולמת בגין יתרת הקרן שטרם סולקה. ההלוואה אינה צמודה למדד מסוים.

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה
- ב. חשב את הוצאות המימון שהתהוו לחברת שקשוקה בשנים 2010-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, צמודה למדד המחירים לצרכן.

ביום 01.01.2010 קיבלה חברת "שמופיי" הלוואה בסך 5 מיליון ₪. ההלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית בסך 8% לשנה. קרן ההלוואה תיפרע בחמישה תשלומים שנתיים שווים ביום 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2010. במועד פירעון הקרן תשולם הריבית אשר נצברה בגין הלוואה. להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

מדד	תאריך
100	01.01.2010
105	31.12.2010
104	31.12.2011
85	31.12.2012

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו לחברת שמופיי בגין ההלוואה בשנים 2010-2012.

הלוואה הנפרעת לשיעורין, תשלומים מידי חצי שנה, במטבע זר.

חברת "אלקטרוז" פנתה לבנק בבקשה לקבלת הלוואה בסך 25 מיליון דולר. ההלוואה התקבלה ביום 30.06.2009 – והיא נושאת ריבית של 4% לשנה המשולמת פעמיים בשנה ביום 30.06 ו-31.12. קרן ההלוואה תיפרע בשני תשלומים שווים בימים 30.06.2012 ו-30.06.2014. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים:

שער הדולר	תאריך
3.8	30.06.2009
4	31.12.2009
4.1	30.06.2010
4.15	31.12.2010
4.2	30.06.2011
4.3	31.12.2011
4.5	30.06.2012
4	31.12.2012
3	30.06.2013
2.5	31.12.2013

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
 ב. חשב את הוצאות/הכנסות המימון אשר התהוו לחברת אלקטרו בגין ההלוואה בשנים 2009-2013.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), ללא הצמדה.

- 8) תמיר ולירן הקימו לאחרונה אתר ללימודי חשבונאות דרך האינטרנט. היזמים מעוניינים להפיץ את הבשורה בקרב סטודנטים ברחבי הארץ, ועל כן הם פנו לבנק ידוע בבקשה ללוות 100 שקלים. ביום 01.01.2010 הבנק הסכים להלוות לשניים את הכסף בריבית נמוכה של 5% לשנה (הרי הצלחת הפרויקט מובטחת...). קרן ההלוואה תוחזר בשני תשלומים שווים של קרן וריבית (הלוואה מסוג שפיצר), בימים 31.12.2010 ו-31.12.2011.

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
 ב. חשב את הוצאות המימון שהתהוו לחברה בשנים 2010-2011.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), צמודה לשער הדולר.

- ביום 01.01.2006 החליטה חברת "הידד" לנטול הלוואה בסכום של 2,000 שקלים. לפי תנאי ההלוואה, החברה תפרע את ההלוואה ב-4 תשלומים שווים של קרן וריבית. ההלוואה נושאת ריבית נקובה של 4%. תשלומי ההלוואה ישולמו ב-31.12. של כל שנה, החל מיום 31.12.2006. תשלומי ההלוואה צמודים לשער הדולר. להלן נתונים על שער הדולר לתאריכים שונים:

שער הדולר	תאריך
₪ 4	01.01.2006
₪ 5	31.12.2006
₪ 6	31.12.2007

נדרש :

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
 ב. חשב את הוצאות המימון אשר התהוו לחברת "הידד" בגין ההלוואה לשנים 2006-2008.

הלוואה הנפרעת לשיעורין (שפיצר), צמודה למדד המחירים לצרכן, תשלום מידי חצי שנה.

חברת "דני" החליטה לנטול הלוואה על מנת לממן את פעילותה. ביום 01.07.2007 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 100,000 שקלים. ההלוואה נושאת ריבית נקובה שנתית של 5%. הנח ריבית פשוטה עבור תקופות קצרות משנה. ההלוואה נפרעת ב-5 תשלומים שווים של קרן וריבית, אשר ישולמו מידי חצי שנה, החל מיום 31.12.2007. ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד בגין). להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

מדד	תאריך
100	01.07.2007
105	31.12.2007
102	01.07.2008
107	31.12.2008

נדרש:

- א. הצג טבלת סילוקין לתשלומי ההלוואה.
- ב. חשב את הוצאות המימון של החברה כפי שיופיעו בדוחותיה הכספיים לימים 31.12.2007 ו-31.12.2008.

9) ביום 01.01.2009 רכשה חברת "הסלון" קרקע יוקרתית ברעננה. עלות הקרקע 25 מיליון שקלים, וסכום הרכישה שולם כולו ביום זה. על מנת לממן את עסקת הרכישה, נטלה החברה הלוואה בסך 25 מיליון שקלים. הלוואה, שנלקחה באופן ספציפי לרכישת הקרקע, נושאת ריבית שנתית של 10%, המשולמת מידי סוף שנה. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד בתאריך 30.06.2015. לאחר רכישת הקרקע, החלה החברה בפיתוחה. בין היתר, השקיעה החברה סכומים נכבדים בפיתוחה: סך הכל 10 מיליון שקלים בשנת 2009. ביום 31.12.2010 סיימה החברה את פיתוח הקרקע והיא מוכנה למכירה.

נדרש:

- א. האם הקרקע היוקרתית ברעננה עומדת בהגדרת נכס כשיר?
- ב. קבע את השפעת הקרקע על דוחותיה הכספיים של חברת הסלון לשנים 2009-2010.

10 חברת "הידד" עוסקת במכירת מחשבים המשמשים לבדיקת מכוניות בטסט. ביום 01.01.2008 החליטה החברה לרכוש אדמה חקלאית אשר תשמש אותה כמבנה משרדים בעתיד. החברה מעריכה כי היא תפתח את הקרקע לכדי מבנה משרדים עד ליום 31.12.2010. עלות רכישת הקרקע: 1,200,000 שקלים.

ביום 30.06.2008 החלה החברה לראשונה לנסות ולפתח בפועל את הקרקע, וזאת על ידי הגשת בקשה לתחילת בנייה מעיריית תל אביב. עד ליום זה לא עשתה החברה פעולות לפיתוח הקרקע.

החברה אינה מחזיקה ביתרות מזומן, ועל כן פנתה לבנק "העושים" בבקשה לקבלת הלוואה. אכן, ביום 01.01.2008 קיבלה החברה הלוואה בסכום של \$300,000. לפני תנאי הבנק, קרן ההלוואה תיפרע ב-3 תשלומים שנתיים שווים מידי 31.12.2008, החל מיום 31.12.2008. ההלוואה נושאת ריבית בסך של 5% אשר תשולם בגין יתרת הקרן שטרם נפרעה.

אילו הייתה לוקחת החברה הלוואה דומה בשקלים, הריבית המבוקשת הייתה 6%. להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2008
5	30.06.2008
5.1	31.12.2008

נדרש:

- א. באיזה סכום יוצג הקרקע במאזן חברת "הידד" ביום 31.12.2008?
- ב. מהן הוצאות המימון אשר יוכרו בספרי חברת "הידד" בדו"ח רווח והפסד לשנת 2008?

11 ביום 01.01.2002 החליטה חברה על א' על הקמת נכס כשיר: ספינת טילים. ביום 01.01.2002 השקיעה החברה סכום עתק של 100,000 שקלים בתחילת עבודות הפיתוח לייצור הספינה. החברה צופה כי עלויות הקמת ספינת הטילים יסתכמו ב-120,000 שקלים: 100,000 שכבר הושקעו ביום 01.01.2002 ו-20,000 שקלים אשר יושקעו בשנת 2003.

על מנת לממן את הרכישה, לוותה החברה כספים בתנאים הבאים: הלוואה בסך של 120,000 שקלים, אשר התקבלה ביום 01.01.2002. קרן ההלוואה ותשלומי הריבית צמודים למדד הידוע. החברה תפרע את קרן ההלוואה ביום 31.12.2004, בעוד שתשלומי הריבית ישולמו ב-31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2002. הריבית הנקובה בהלוואה הינה 5% מכיוון שהחברה טרם השקיעה את כל כספי ההלוואה בהקמת הנכס הכשיר, סכום של 20,000 שקלים הופקד בפקדון נושא ריבית של 3%.

ביום 01.01.2003 השקיעה החברה 20,000 שקלים בנכס הכשיר. ביום 31.09.2003 ספינת הטילים מוכנה לשימוש בידי החברה כרכוש קבוע.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן בתאריכים שונים:

מזדד	תאריך
100	נובמבר 2001
101	דצמבר 2011
105	ינואר 2002
108	פברואר 2002
110	נובמבר 2002
115	דצמבר 2002
120	נובמבר 2003

נדרש :

- א. בחן האם ספינת הטילים עומד בהגדרת נכס כשיר.
 ב. מהי השפעת ספינת הטילים על דוחותיה הכספיים של חברה א'
 לשנים 2002-2003?

(12) חברת האפיפיור נטלה בשנת 2008 הלוואות לא ספציפיות כדלקמן :

מועד קבלת ההלוואה	סכום ההלוואה שהתקבלה (₪)	עלויות אשראי (הוצאות מימון) בגין ההלוואות בשנת 2008
01.01.2008	100,000	10,000
31.03.2008	50,000	3,000
01.09.2008	200,000	2,500
31.12.2008	15,000	-

נדרש :

חשב את שיעור ההיוון של החברה לשנת 2008.

(13) חברת "אנדולו" נטלה בשנת 2011 שתי הלוואות :

- ביום 01.02.2011 נטלה החברה את הלוואה א'.
 הלוואה זו הינה הלוואה בסכום של 150,000 שקלים.
 קרן ההלוואה תפרע בתשלום אחד ביום 31.12.2015.
- ביום 01.01.2011 נטלה החברה את הלוואה ב'.
 הלוואה זו הינה הלוואה בסכום של 100,000 שקלים.
 ההלוואה נפרעת לשיעורין בשני תשלומים שווים של קרן, אשר תשולם
 בתאריכים 31.03.2011 ו-31.12.2011.

נדרש :

קבע מהי יתרת ההלוואה הממוצעת לשנת 2011 בגין ההלוואות.

14) ביום 01.01.2009 נטלה חברת שמופי הלוואות : הלוואה א' בסך \$80,000, נושאת ריבית בשיעור 4% ומשולמת פעמיים בשנה ב-30.06 ו-31.12. קרן הלוואה נפרעת ב-31.12.2011. עלויות המימון בגין הלוואה זו היו זהות לעלויות מימון אשר היו נגמרות לחברה אילו הלוואה הייתה נלקחת במטבע הפעילות של החברה. להלן נתונים אודות שער הדולר בתקופות שונות :

שער הדולר	תאריך
4.16	01.01.2009
4.076	30.06.2009
4.28	31.12.2009

ביום 31.03.2009 נטלה החברה הלוואה בסך 150,000 שקלים, צמודה למדד ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 7%. הלוואה נפרעת ב-4 תשלומים רבעוניים שווים החל מיום 30.06.2009. הנח כי כל ההלוואות הינן הלוואות שאינן ספציפיות. להלן נתונים על המדד בנקודות לתאריכים שונים :

מדד	תאריך
104	03/2009
105	06/2009
107	09/2009
109	12/2009

נדרש :

- א. חשב את שיעור ההיוון של החברה בשנת 2009.
- ב. מהי תקרת ההיוון להיוון אשראי לא ספציפי לשאלה?
- ג. בהנחה כי לחברה הייתה אפשרות לקחת במקום הלוואה א' הדולרית, הלוואה שקלית, כך שעלויות האשראי שהיו מתהוות לחברה בגין הלוואה זו היו נמוכות יותר מעלויות האשראי שהתהוו לחברה בפועל – האם תשובתך הייתה משתנה לנדרשים א' וב'?

15) ביום 01 באפריל 2006 רכשת חברת "שמגעע" קרקע אשר עתידה לשמש את החברה לצרכים מנהליים, לאחר שיוקם עליה מבנה. הקרקע עומדת בהגדרת נכס כשיר. להלן נתונים לגבי עלויות שהושקעו בפיתוח הקרקע ובמבנה :

מועד ההשקעה	סכום שהושקע
01.04.2006	50,000
30.05.2006	70,000
30.06.2006-31.12.2006	200,000
31.12.2006	15,000

נדרשים :

- א. מהי יתרת ההשקעה הממוצעת לתאריך המאזן 31.12.2006 במבנה?
  - ב. שיעור ההיוון של החברה הינו 8%.
  - הנחה א': לחברה עלויות אשראי לא ספציפי בסכום של 12,000.
  - הנחה ב': לחברה עלויות אשראי לא ספציפי בסכום של 8,000.
  - ג. נניח כי התרגיל היה ממשיך לשנת 2007.
- מהי יתרת הפתיחה של ההשקעה לשנה זו?

16 חברת "תיזהר- סולם" מסייעת לעובדים בתחומים שונים להימנע מתאונות עבודה. החברה מנצלת ידע מצטברת של שנים ולדבריה מנעה עד כה לפחות 900 תאונות עבודה שונות. ביום 30.06.2008 רכשה החברה קרקע בעלות של 1,000 שקלים, ומייד החלה לבנות עליה מבנה אשר ישמש אותה לפעילותה ותקופת הבנייה החזויה שלו הינה 5 שנים.

החברה מימנה את עלות רכישת הקרקע באופן חלקי בהלוואה ספציפית בסכום של 300 שקלים. מלבד הלוואה זאת לא נטלה החברה הלוואות ספציפיות נוספות למימון הקמת הנכס הכשיר. עלויות הבנייה בשנת 2008 הסתכמו לסכום של 500 שקלים, אשר התפרסו באופן שווה על פני השנה.

עלויות הבנייה בשנת 2009 הסתכמו לסך של 2,000 שקלים, אשר התפרסו באופן שווה על פני השנה, מלבד סכום של 100 שקלים אשר הוצא כולו ביום 01.02.2009.

החברה זכאית לקבלת מענקים ממשרד התמי"ת.

ביום 31.03.2009 קיבלה החברה מענק של 200 שקלים.

ביום 30.06.2009 מכרה החברה 20% מן המבנה וקיבלה מקדמות מלקוחות בסכום של 50 שקלים.

ביום 31.12.2009 השקיעה החברה 100 שקלים.

נדרש :

- א. חשב השקעה ממוצעת לשנת 2008.
- ב. הנח כי החברה היוונה אשראי לא ספציפי של 100 שקלים בשנת 2008, ואשראי ספציפי של 50 שקלים בשנה זו.
- ג. באיזה סכום יוצג הנכס הכשיר במאזן החברה ליום 31.12.2008?
- ד. חשב השקעה ממוצעת לשנת 2009.

17 סוגיות שונות בקשר להיוון עלויות אשראי :

- א. השעיה או הפסקה של היוון.
- ב. כאשר לנו יותר מנכס כשיר אחד.
- ג. פינה מעצבנת שקשורה להיוון אשראי ספציפי שטרם עשינו שימוש בכסף שלווינו.
- ד. בדיקה לירידת ערך של נכס כשיר.
- ה. דגשים לתרגיל בהיוון עלויות אשראי.

18 חברת "בחורות זה לא מפחיד" מתמחה בסיוע לגברים אשר אינם מצליחים לכבוש את לב המין היפה יותר. ברם, החלה החברה בשנת 2008 בהקמת נכסים כדלקמן: מבנה אשר עתיד לשמש כמתקן הדרכה לגישה למין הנשי (להלן מעתה – "מבנה") ומכונה חדשנית אשר מחדירה ביטחון עצמי בכל גבר באשר הוא (להלן מעתה – "מכונה") החברה צופה כי בניית הנכסים תארך פרק זמן רב, והשלמת הסופית צפויה אי שם בשנת 2012.

נתונים נוספים:

ביום 01.01.2008 רכשה החברה קרקע אשר עליה יעמוד המבנה, וזאת בתמורה ל-50,000 שקלים. החברה חלה להקים את המבנה על גבי הקרקע:

- ביום 30.04.2008 השקיעה החברה 5,000 שקלים במבנה.
- ביום 30.08.2008 השקיעה החברה 10,000 שקלים במבנה.
- ביום 31.12.2008 השקיעה החברה 9,000 שקלים במבנה.

ביום 01.03.2008 החלה החברה בבניית המכונה. בשנת 2008 השקיעה החברה סכום עתק של 10,000 שקלים בבניית המכונה, אשר התפרסו באופן שווה על פני התקופה.

מימון הקמת הנכסים:

1. רכישת הקרקע מומנה באופן חלקי על ידי הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. הלוואה זו התקבלה ביום 01.01.2008, לפי התנאים הבאים: קרן ההלוואה תוחזר ביום 31.12.2012. ההלוואה נושאת ריבית שנתית של 4%. הריבית משולמת מידי 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2008.
2. הלוואה בסך 10,000 דולר נלקחה ביום 01.01.2008. ההלוואה נושאת ריבית שנתי של 10%, אשר משולמת מידי חצי השנה, החל מיום 30.06.2008. קרן ההלוואה תפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, מידי חצי שנה, החל מיום 30.06.2008. ההלוואה נלקחה לצורך מימון כלל פעילויות החברה. עלויות האשראי שנבעו מהלוואה זו בשנת 2009 זהות לעלויות האשראי אילו הייתה ההלוואה נלקחת במטבע הפעילות של החברה (שקלים).
3. הלוואה בסך 10,000 שקלים אשר נלקחה ביום 31.09.2008. ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית של 12%. קרן ההלוואה תפרע בתשלום אחד ביום 31.09.2019. הריבית בגין ההלוואה משולמת מידי 01.01, החל מיום 01.01.2009. ההלוואה נלקחה לצורך מימון כלל פעילויות החברה.

נתונים נוספים:

1. הנח ריבית פשוטה.
2. להלן נתונים רלוונטיים לגבי שער הדולר:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2008
4.5	30.04.2008
6	30.06.2008
3.5	30.09.2008
5	31.12.2008

נדרשים :

- א. באיזה סכום יוצג המבנה והמכונה במאזן החברה ליום 31.12.2008?
- ב. מהן הוצאות המימון בהם תכיר החברה בדו"ח רווח והפסד בשנת 2008?
- ג. הנח כי סכום בר השבה נמדד למכונה ונמצא כי הוא 5,000 שקלים. כיצד היית משנה את תשובתך לנדרש 1 בשאלה?
- ד. ענה בקצרה אודות הטיפול החשבונאי בנדרשים 1 ו-2 לשנת 2009.

- 19** חברת "המלפפון" הוקמה ביום 01.07.2010. החברה עוסקת במכירת מכונות קפה. ביום הקמתה החלה החברה בבניית מכונה קפה למכירה. להלן השקעות שביצע החברה בשנים 2010-2011 לצורך הקמת מכונת הקפה :
- שנת 2010 : 100,000 שקלים שהתפרסו באופן שווה בתקופה.
  - שנת 2011 : 120,000 שקלים שהתפרסו באופן שווה בתקופה.

ביום 01.07.2010 קיבלה החברה מענק ממשלתי לבניית מכונת הקפה בסכום של 10,000 שקלים.

עקב שביתת שהוכרזה על ידי הסתדרות העובדים הארצית, בין התאריכים 01.04.2010 - 01.05.2010 לא בוצע עבודות להקמת מכונת הקפה.

ביום 01.01.2011 החלה החברה בהקמת נכס כשיר נוסף : מכונת שוקו. עלויות המכונה היו :

תאריך	סכום	פרטים
01.01.2011	200,000	מנוע למכונה
31.04.2011	50,000	שלדת למכונה
30.09.2011	150,000	מכין שוקו אוטומטי
31.12.2011	300,000	בניית המכסה

להלן נתונים בדבר הון זר שברשות החברה :

- ביום הקמתה נטלה החברה הלוואה בסכום של 500,000 שקלים. ההלוואה הינה בשיטת שפיצר, ותנאיה : נפרעת ב-5 תשלומים שווים של קרן וריבית, מידי חצי שנה, החל מיום 31.12.2010. ההלוואה נושאת ריבית חצי שנתית של 4%. ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן. ההלוואה נלקחה למימון כלל פעילות החברה.
- ביום 01.01.2011 נטלה החברה בסכום של 1,000,000 שקלים. ההלוואה תיפרע בתשלום אחד, ביום 01.01.2018, והיא נושאת ריבית שנתית של 10%. ההלוואה נלקחה בחלקה על מנת לממן את רכישת המנוע למכונה, ויתרת הסכום שימשה את החברה לצורך מימון כלל פעילות החברה.

להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן :

מזד המחירים לצרכן	תאריך
100	01.07.2010 /30.06.2010
105	31.12.2010
115	01.01.2011 /30.06.2011
109	31.12.2011

נדרשים :

- א. כיצד תוצג מכונת הקפה במאזן החברה לשנת 2010?
- ב. באיזה סכום יוצג סעיף "הוצאות מימון" בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2010?
- ג. כיצד יוצגו מכונת הקפה והשוקו במאזן החברה לשנת 2011?
- ד. באיזה סכום יוצג סעיף "הוצאות מימון" בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011?

חשבוונאות פיננסית א

פרק 2 - חוזי הקמה - קבלן מבצע

תוכן העניינים

1. כללי 14

חוזי הקמה – קבלן מבצע

שאלות

- 1) להלן שלושה משפטים בנושא 'עבודות על פי חוזה ביצוע':
- I. כאשר צפוי כי סך העלויות מהחוזה יעלו על סך ההכנסות מהחוזה, יש להכיר בהפסד החזוי לפי שלב ההשלמה של הפעילות כהוצאה מיידיית.
  - II. כאשר לא מתקיימים כל התנאים להכרה בהכנסה, תוכר ההכנסה בגובה העלויות שהוצאו אשר השבתן צפויה.
  - III. הסכום של ההכנסות המדווחות מחוזה ביצוע עשוי לקטון כתוצאה מקנסות הנובעים מאיחורים בהשלמת החוזה שנגרמו על ידי הקבלן.
- איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר עבודות על פי חוזה ביצוע?
- א. רק משפט I.
  - ב. רק משפט II.
  - ג. רק משפט III.
  - ד. רק משפטים II ו-III.
  - ה. כל המשפטים.
- 2) לפניכם ארבעה משפטים המתייחסים לעלויות חוזי הקמה:
- I. עלויות חוזי הקמה יכללו עלויות הקשורות באופן ישיר לחוזה הספציפי.
  - II. עלויות חוזי הקמה יכללו עלויות שניתן לייחס באופן כללי לפעילות לפי החוזה ושניתן להקצות לחוזה.
  - III. עלויות חוזי הקמה יכללו אותן עלויות אחרות שניתן לחייב בגינן את הלקוח בהתאם לתנאי החוזה.
  - IV. ניתן לכלול כחלק מעלות חוזה עלויות הקשורות באופן ישיר לחוזה ושהתהוו במהלך סגירת החוזה, אם ניתן לזהותן בנפרד ולמדוד אותן באופן מהימן ואם צפוי שהחוזה יושג.
- איזה/אילו מהמשפטים נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 11?
- א. רק משפטים I ו-II.
  - ב. רק משפטים I ו-III.
  - ג. רק משפטים I, II ו-IV.
  - ד. רק משפטים I, II ו-III.
  - ה. כל המשפטים.

3) חברת "יזמי בנייה" (להלן: "היזם"), התקשרה עם חברת "בוני הארץ" בע"מ (להלן: "החברה") להקמת מגדל יוקרה בתל-אביב (להלן: "הפרויקט"). היזם מכר 60% מהפרויקט לפני תחילת הבנייה. חוזה ההקמה, אשר נחתם בין החברה ליזם ביום 25 ביולי 2009, הינו לפי מחיר קבוע (Fix Price). בעת עריכת הדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009, הועלו הטענות הבאות בקשר להכרה בהכנסות והוצאות חוזה ההקמה בחברה, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 11:

- I. חשב החברה טוען כי לא ניתן יהיה להכיר בהכנסות מהפרויקט מכיוון שבמקרה זה החברה לא עומדת בתנאי הכרה בהכנסה הקובע כי צפוי שהטבות כלכליות הקשורות לחוזה יזרמו לחברה, משום שהיזם טרם מכר 40% מהפרויקט.
- II. סמנכ"ל הכספים טען כי אם החוזה שנחתם היה לפי חוזה עלות בתוספת רווח ולא לפי מחיר קבוע, לא הייתה משמעות לכך שהיזם טרם מכר 40% מהחוזה ובמקרה זה ניתן היה להכיר בהכנסה.
- III. מנכ"ל החברה טען כי התנאים להכרה בהכנסה לפי תקן בינלאומי 11 זהים במקרה בו החוזה הינו לפי מחיר קבוע או לפי עלות בתוספת רווח.
- IV. רואה החשבון של החברה טען שלדעתו, כל עוד ניתן לזהות ולמדוד את עלויות הפרויקט באופן ברור ומהימן וניתן למדוד הן את העלויות להשלמת החוזה והן את שיעור ההשלמה באופן מהימן, ניתן יהיה להכיר בהכנסות הפרויקט אם צפוי שהטבות כלכליות הקשורות לחוזה יזרמו לישות וניתן למדוד אותן באופן מהימן.

איזה/אילו מהטענות לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר חוזי הקמה?

- א. רק טענה I.
- ב. טענות I ו-II.
- ג. רק טענה III.
- ד. רק טענה IV.
- ה. כל הטענות שגויות.

4) חברת "הבונה" (להלן - החברה) התקשרה באוקטובר 2008 עם חברת "זנזיבר" להקמת מגדל יוקרה בתל-אביב (להלן - "פרויקט שמייס"). הפרויקט יכלול מגדל יוקרה ומכון ספא אשר ישרת הן את דיירי הפרויקט והן אורחים חיצוניים. לצורך הקמת מכון הספא, התקשרה החברה עם קבלן אחר. לאור פשיטת הרגל של הקבלן האחר, בחודש אפריל 2009, התקשרה החברה שוב עם חברת "זנזיבר" לבניית מכון הספא. הקמת מכון הספא תיעשה במקביל להקמת פרויקט שמייס.

- בעת הכנת הדוחות הכספיים לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2009 הועלו הטענות הבאות בהקשר לצירוף ופיצול חוזי ההקמה(הקמת מכון הספא והקמת פרויקט שמייס) בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 11:
- I. חשב החברה טען כי על החברה לצרף את חוזי ההקמה ביחד, מכיוון שהבנייה תתרחש בו זמנית ואף הקמת מכון הספא תסתיים לפני הקמת המגדל.

- II. סמנכ"ל הכספים טען כי בכל מקרה אין לצרף את החוזים, מכיוון שהוגשו הצעות נפרדות לגבי כל אחד מהם והמשא ומתן ביחס לכל חוזה נערך בנפרד.
- III. רואה החשבון של החברה טען כי על החברה לצרף את החוזים, מכיוון שהמשא ומתן לקביעת המחיר למכון הספא נגזר מהחוזה המקורי ומכון הספא מהווה חלק משמעותי בתכנון ובתפקוד הקמת מגדל היוקרה.

איזו/אילו מהטענות לעיל נכונה/ות, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 11 בדבר חוזי ביצוע?

- א. רק טענה I.
- ב. רק טענה II.
- ג. רק טענות I ו-III.
- ד. רק טענה III.
- ה. כל הטענות שגויות.

(5) להלן 3 משפטים בנושא חוזי הקמה :

- I. חוזה הקמה הוא חוזה שנערך באופן ספציפי להקמת נכס או שילוב של נכסים הקשורים ביניהם או תלויים אחד בשני באופן הדוק באשר לתכנון, טכנולוגיה ותפקוד או במטרה, או בשימוש הסופי שלהם.
- II. חוזה במחיר קבוע הוא חוזה הקמה שבו הקבלן מסכים למחיר חוזה קבוע, או למחיר קבוע ליחידת תפוקה, שבמקרים מסוימים כפוף לסעיפים בחוזה המתייחסים למקרה של התייקרות העלויות.
- III. חוזה עלות בתוספת רווח הוא חוזה הקמה שבו הקבלן משופה בגין עלויות המותרות או המוגדרות בדרך אחרת, בתוספת אחוז מעלויות אלה או בתוספת עמלה קבועה.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 11?

- א. כל המשפטים נכונים.
- ב. רק משפטים II ו-III.
- ג. רק משפט I.
- ד. כל המשפטים שגויים.
- ה. רק משפט III.

- 6) חברת "שרון" בע"מ (להלן "החברה") עוסקת במתן שירותים על פי חוזי ביצוע. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בהסכם עם חברת "הרצל" בע"מ, לפיו תפתח החברה תוכנה המיוחדת לצורכי הלקוח בתוך תקופה של 30 חודשים. סכום החוזה הינו 640,000 ₪. שיעור ההשלמה נאמד על בסיס העלות בפועל מול העלות הכוללת החזויה. להלן אומדן העלויות לתום השנים 2007 ו-2008 והעלויות בפועל שהתהוו לחברת "שרון" בע"מ:

2008 ב-₪	2007 ב-₪	
150,000	240,000	עלויות פיתוח בפועל
210,000	460,000	אומדן עלויות להשלמת הפיתוח

מהו סך הרווח מעבודות פיתוח, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "שרון" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 בהתאם להוראות תקן חשבונאות מספר 4?

- א. 26,000 ₪.
 ב. 40,000 ₪.
 ג. 74,000 ₪.
 ד. 86,000 ₪.
 ה. 100,000 ₪.

- 7) חברת "שירה" בע"מ (להלן: "שירה") הינה חברה קבלנית המבצעת חוזי הקמת בניינים. ביום 1 בינואר 2005 חתמה "שירה" חוזה עם עיריית רמת-גן לבניית בניין העירייה החדש. סכום החוזה נקבע על סך של 50,000 אלפי דולר. בחוזה מובטח לשירה מענק עידוד בשיעור של 10% מסכום החוזה, במידה ומשך הבנייה לא יעלה על שנתיים וחצי מיום תחילת הבנייה. עוד נקבע כי ביום חתימת החוזה תקבל "שירה" מקדמה בשיעור של 20% מסכום החוזה המקורי והיתרה תתקבל בשיעורין בסוף כל שנה, בהתאם לקצב התקדמות הבנייה. המענק ישולם בסכום אחד בתום תקופת הבנייה. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2005 צפתה "שירה" לסיים את הבנייה עד ליום 30 ביוני 2007. ביום חתימת החוזה אמדה חברת "שירה" את העלויות הכוללות בגין הפרויקט בסך 176,000 אלפי ₪. אומדן תקציב עלויות הבנייה לא השתנה בשנת 2005. להלן עלויות בפועל (באלפי ₪) שנבעו לחברת "שירה" במהלך הבנייה בשנת 2005:

01-12/2005	
70,000	חומרים + עבודה
4,000	שכר מנכ"ל
15,000	קבלן לפיתוח הקרקע

להלן שערי החליפין:

שע"ח ל-\$1	תאריך
4	01.01.2005
4.20	31.12.2005

מהו שיעור ההשלמה של הפרויקט ליום 31 בדצמבר 2005?

- א. 35.05%
- ב. 38.25%
- ג. 40.96%
- ד. 42.03%
- ה. 48.30%

הניחו כי שיעור ההשלמה ליום 31 בדצמבר 2005 הינו 45%.

מהו הרווח מהפרויקט (מעבודות עפ"י חוזה ביצוע) כפי שייכלל בדוח רווח והפסד של חברת "שירה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005 (באלפי ₪)?

- א. 20,150
- ב. 23,850
- ג. 25,600
- ד. 43,650
- ה. 53,000

- 8) חברת "דורון" בע"מ הינה חברה המבצעת עבודות קבלניות על פי חוזה הקמה. ביום 1.1.2004 חתמה החברה חוזה להקמת בניין מגורים בחיפה. להלן פרטים על תנאי חוזה ההקמה כפי שנקבעו בחוזה:
- החברה תבנה בניין בן 18 קומות על הקרקע של המזמין, בהתאם למפרט שנקבע בחוזה. הסכום הכולל של החוזה הוא 12,000 אלפי ₪. מועד סיום הבנייה ומסירת הבניין נקבע ליום 31.12.06.
- תנאי התשלום הם כדלקמן: מקדמה בסך 10% מסכום החוזה ביום החתימה על החוזה, 4 תשלומים חצי שנתיים החל מיום 30.6.2004 בסך של 1,000 אלפי ₪, ויתרת ההתחשבוניות תשולם ביום מסירת הבניין.

נתונים נוספים:

להלן נתונים על עלויות הבנייה (באלפי ש"ח) כפי שהתהוו בפועל לכל אחת מהשנים 2004 ו-2005:

2005	2004	
2,600	2,500	חומרים
1,400	1,200	שכר עבודה
800	600	קבלני משנה

תקציב עלויות הקמת הפרויקט כפי שהוערך ע"י כלכלן החברה הוא 10,500 אלפי ₪. ליום 31.12.04 לא היו שינויים בתקציב עלויות הקמת הפרויקט. ביום 31.12.05 העריך כלכלן החברה כי עלויות הבנייה שנתרו להשלמה הינן 3,400 אלפי ₪. החברה אומדת את שיעור ההשלמה על בסיס העלות. החברה מיישמת את הוראות תקן בינלאומי מספר 11.

מהו שיעור ההשלמה של הפרויקט הנ"ל בתום שנת 2004?

- א. 23.80%
- ב. 42.85%
- ג. 40.95%
- ד. 35.23%
- ה. 28.41%

הניחו כי שיעור ההשלמה תום שנת 2004 הינו 40%.

מהו הרווח בגין חוזה ההקמה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 (באלפי ₪)?

- א. 1,500
- ב. 500
- ג. 600
- ד. 900
- ה. 1,000

הניחו כי הרווח בגין חוזה ההקמה שנזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2004 הינו 500 אלפי שקלים.

מהו ההפסד בגין חוזה ההקמה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "דורון" בע"מ, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2005 (באלפי ₪)?

- א. 500
- ב. 728
- ג. 1,000
- ד. 1,500
- ה. 364

9) חברת "קרן" בע"מ (להלן "החברה") מבצעת פרויקטים על פי חוזה ביצוע. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בחוזה עם חברת "אסף" בע"מ לביצוע פרויקט מגורים בקרית גת. משך ביצוע הפרויקט הינו כ-3 שנים. החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות להלן אומדן העלויות להשלמת הבנייה בתום השנים 2007-2008 והעלויות בפועל שנבעו לחברת "קרן" בע"מ במהלך הבנייה (ב-ש):

2009	2008	2007	
103,000	89,000	92,000	עלויות אומדן בפועל
-	104,000	215,000	אומדן עלויות להשלמת הבנייה

סכום החוזה נקבע על סך 400,000 ₪.
להלן התפלגות התשלומים:
יום החתימה על החוזה: 10%
לאחר 10 חודשים: 15%
לאחר 18 חודשים: 45%
סיום הפרויקט: 30%

בחוזה התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנים עד ליום 30 ביוני 2009. בגין כל חודש איחור, תשלם החברה קנס בסך של 18,000 ₪ ואילו אם תקדים את הבנייה, תזכה לבונוס בסך 15,000 ₪ לחודש. ביום עריכת החוזה צפתה החברה לסיים את הבנייה בזמן. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2007, צפתה החברה לסיים את הקמת המבנים ביום 31 במרץ 2009. בעת עריכת הדוחות הכספיים לשנת 2008, צפתה החברה לסיים את הקמת המבנים ביום 31 באוגוסט 2009. החברה סיימה את הקמת המבנים בפועל ביום 31 באוקטובר 2009 (ההתחשבות בגין תשלומי בונוסים או קנסות תבוצע בתום הפרויקט). לחברת "קרן" בע"מ אין חוזה הקמה נוספים.

מהו סך הרווח מעבודות בנייה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "קרן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 8,817 ₪.
- ב. 32,170 ₪.
- ג. 38,573 ₪.
- ד. 44,397 ₪.
- ה. 73,035 ₪.

מהי יתרת (זכאים)/חייבים בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן של חברת "קרן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 48,000 ₪.
- ב. 16,695 ₪.
- ג. 6,645 ₪.
- ד. 33,335 ₪.
- ה. 136,505 ₪.

10 חברת "עידן" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום ההקמה התקשרה החברה בחוזה עם חברת "נרקיס" בע"מ לביצוע פרויקט מגורים בנתיבות. משך ביצוע הפרויקט הינו 4 שנים. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות. להלן אומדן העלויות והעלויות בפועל של החברה בכל אחת מהשנים:

2009	2008	2007	2006	
170,000	150,000	102,000	87,000	עלויות בפועל (בכל שנה)
	175,000	194,000	276,000	עלויות משוערות להשלמה

התמורה הכוללת הצפויה מהחוזה הינה 500,000 ₪. מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן. בימים 31 בדצמבר 2006 ו-2007 קיבלה החברה מקדמות בסך של 105,000 ₪ ו-137,000 ₪, בהתאמה. לחברה אין פרויקטים נוספים. החברה מיישמת בדוחותיה הכספיים את הוראות תקן בינלאומי מספר 11, חוזי הקמה.

מהו הרווח מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 72,469 ₪.
- ב. 39,611 ₪.
- ג. 57,736 ₪.
- ד. 23,756 ₪.
- ה. 24,902 ₪.

מהי יתרת (זכאים)/חייבים בגין מזמיני עבודות, כפי שיופיעו במאזן של חברת "עידן" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 4,736 ₪.
- ב. 2,335 ₪.
- ג. 53,000 ₪.
- ד. 242,000 ₪.
- ה. 242,000 ₪.

הניחו כי סך הרווח המצטבר מעבודות בנייה, כפי שנוקף בדוחות רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ לשנים שהסתיימו בימים 31 בדצמבר 2006 ו-2007, הינו 57,737 ₪.

מהו ההפסד שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 57,737 ₪.
 ב. 9,420 ₪.
 ג. 71,737 ₪.
 ד. 47,346 ₪.
 ה. 14,000 ₪.

11) חברת "הבנאים" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2001 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום 1 בינואר 2007 התקשרה החברה בחוזה עם חברת "הנרקיסים" בע"מ להקמת בניין מגורים באשדוד בתמורה ל- 900,000 ₪. משך ביצוע הפרויקט הינו 3.5 שנים. להלן אומדן העלויות להשלמה והעלויות השוטפות לכל שנה של חברת "הבנאים" בע"מ:

2010	2009	2008	2007	
92,000	300,000	207,000	236,000	עלויות שוטפות
	96,000	430,000	635,000	עלויות משוערות להשלמה
30/06/2010	01/06/2010	01/10/2010	01/03/2010	מועד סיום חזוי

להלן התפלגות התקבולים מסכום החוזה המקורי (מטעמי פשטות, יש להתעלם מערך הזמן):

10%	יום החתימה על החוזה:
25%	31/12/07:
35%	31/12/08:
30%	סיום הפרויקט:

בהתאם לחוזה, התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנה עד ליום 30 ביוני 2010. בגין כל חודש איחור, תישא החברה בקנס בסך של 25,000 ₪ ואילו אם תקדים את מועד סיום הבנייה תזכה לבונוס בסך 20,000 ₪ לחודש. הניחו כי על סמך ניסיון העבר של החברה, האומדן לגבי מועד סיום חזוי הינו אומדן מהימן החל משנת 2007.

הנחות:

1. העלויות השוטפות של הפרויקט משולמות במזומן בכל 31 בדצמבר.
2. שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות.
3. החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות.

4. על פי ניסיון העבר, החברה יכולה לאמוד באופן מהימן את תוצאות החוזה לאחר שהתהוו 25% מהעלויות.
5. למעט הפרויקט הנ"ל אין לחברת "הבנאים" פרויקטים נוספים.

מהו סך הרווח מעבודות בנייה כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 7,858 ₪.
- ב. 29,000 ₪.
- ג. 29,534 ₪.
- ד. 63,456 ₪.
- ה. 109,000 ₪.

מהי יתרת חייבים (זכאים) בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן של חברת "הבנאים" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 56,357 ₪.
- ב. 104,357 ₪.
- ג. 105,000 ₪.
- ד. (235,000) ₪.
- ה. (630,000) ₪.

בהנחה כי הרווח המצטבר ליום 31 בדצמבר 2008 הינו 30,000 ₪, מהו סך הרווח מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 19,544 ₪.
- ב. 24,020 ₪.
- ג. 41,732 ₪.
- ד. 71,732 ₪.
- ה. 81,000 ₪.

- 12** חברת "שירה" בע"מ (להלן: "שירה") הינה חברה המבצעת חוזי הקמת גשרים. ביום 1 בינואר 2008 חתמה "שירה" חוזה עם משרד התשתיות האמריקאי להקמת גשר במזרח ארה"ב. סכום החוזה נקבע על סך 75,000 אלפי דולר, באשר ביום חתימת החוזה תקבל "שירה" מקדמה בשיעור של 15% והיתרה תתקבל לשיעורין בתום כל חצי שנה (החל מ-30 ביוני 2008) בהתאם לקצב התקדמות הבנייה (בהתאם לשיעור ההשלמה במועד התשלום). מכל תשלום ינוכה חלק יחסי מהמקדמה. (מטעמי פשטות יש להתעלם מערך הזמן). בחוזה התחייבה "שירה" לסיים את הקמת הגשר עד ליום 30 ביוני 2010. ביום עריכת החוזה תמחרה "שירה" את הכנסות הפרויקט לפי תוספת של 20% על העלות (cost+20%). אומדן תקציב עלויות הבנייה לא השתנה בשנת 2008. (שיעור ההשלמה נקבע לפי יחס עלויות).

להלן עלויות ההקמה בפועל (באלפי ₪) בהן עמדה "שירה" במהלך תקופת הבנייה (בהתפלגות אחידה על פני כל תקופה):

45,000	1-6/2008
42,000	7-12/2008

להלן שערי חליפין:

4	01/01/2008
4.1	30/06/2008
3.9	31/12/2008

יש לעגל את התוצאות ל-₪ הקרוב ואחוזים ל-2 מקומות אחרי הנקודה.

מהם שיעורי ההשלמה בגין חוזה ההקמה של הגשר לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008?

	<u>31/12/2008</u>	<u>30/06/2008</u>	
	32.6%	16%	א.
	34.8%	18%	ב.
	34%	17.7%	ג.
	34.5%	18.5%	ד.
	35%	17%	ה.

הניחו כי שיעורי ההשלמה לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008 הינם 18% ו-34% בהתאמה.

מהן ההכנסות מחוזה הקמת הגשר, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של "שירה", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 100,613 ₪.
- ב. 102,981 ₪.
- ג. 115,435 ₪.
- ד. 131,828 ₪.
- ה. 164,093 ₪.

הניחו כי שיעורי ההשלמה לימים 30 ביוני 2008 ו-31 בדצמבר 2008 הינם 18% ו-34% בהתאמה וכי הרווח שהכירה "שירה" מחוזה הקמת הגשר בשנת 2008 הינו 15,613 ₪.

מהי יתרת החייבים/זכאים, כפי שתוצג במאזן "שירה" ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 9,952 ₪.
 ב. 31,828 ₪.
 ג. (29,215) ₪.
 ד. (31,828) ₪.
 ה. (44,828) ₪.

13 חברת "הבנאים" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2000 במטרה לבצע פרויקטים קבלניים לפי הזמנה. ביום 1 בינואר 2009 חתמה החברה חוזה עם חברת "ש.ו.ק.י" בע"מ (להלן: "המזמין") להקמת שני מבני מגורים זהים בפתח-תקווה (להלן - "הפרויקט"). המבנים ייבנו בעת ובעונה אחת. סכום החוזה נקבע על סך 2,700,000 ₪ לכל בניין, צמוד למדד תשומות הבנייה. להלן התפלגות התקבולים מסכום החוזה המקורי (מטעמי פשוטות, יש להתעלם מערך הזמן):

- יום החתימה על החוזה: 15%
 לאחר 10 חודשים: 20%
 לאחר 18 חודשים: 40%
 סיום הפרויקט: 25%

בחוזה התחייבה החברה לסיים את הקמת המבנים עד ליום 31 במרץ 2011. בגין בל חודש איחור תישא החברה בקנס לא צמוד בסך של 18,000 ₪. להלן נתונים נוספים בקשר לפרויקט:

נתונים ליום	מועד סיום חזוי	עלויות שוטפות לשנה שהסתיימה באותו מועד	עלויות משוערות להשלמה	מדד תשומות הבנייה
01.01.2009	31.03.2011	-	4,320,000	100
31.10.2009	28.02.2011	-	-	101
31.12.2009	01.02.2011	1,450,000	3,470,000	102
30.06.2010	31.07.2011	-	-	104
31.12.2010	01.09.2011	2,100,000	1,900,000	105
31.09.2011	30.09.2012	2,200,000	-	106

יש להניח כי:

- עלויות הפרויקט השוטפות משולמות במזומן בכל 31 בדצמבר.
- שיעור ההשלמה של הפרויקט נקבע לפי יחס עלויות.
- החברה מדווחת על הכנסותיה מעבודות בנייה בהתאם לשיטת התקדמות העבודות.
- על פי ניסיון העבר, החברה יכולה לאמוד באופן מהימן את תוצאות החוזה לאחר שהתהוו לה 25% מהעלויות.
- למעט הפרויקט הנ"ל אין לחברה פרויקטים נוספים.

מהו סך הרווח/(ההפסד) מעבודות בנייה, בפי שייזקף בדוח רווח והפסד של חברת "הבנאים בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 165,336 ₪.
- ב. 149,246 ₪.
- ג. 16,089 ₪.
- ד. 149,246 ₪.
- ה. 165,336 ₪.

הניחו כי הרווח המצטבר מעבודות בנייה של החברה ליום 31 בדצמבר 2010 הינו 230,000 ₪.

מה תהיה יתרת החייבים/(זכאים) בגין מזמיני עבודות, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 367,200 ₪.
- ב. 827,200 ₪.
- ג. 1,620,000 ₪.
- ד. 82,800 ₪.
- ה. 828,200 ₪.

הניחו כי שיעור ההשלמה ליום 31 בדצמבר 2009 הינו 21% וכי המועד החזוי לסיום בתום 2010 הינו בפברואר 2011. בנוסף הניחו כי נקבע בחוזה שעבור כל חודש של הקדמה במסירה תקבל החברה בונוס לא צמוד בסך 12,000 ₪.

מהו סך הרווח/(ההפסד) מעבודות בנייה, כפי שייזקף בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010?

- א. 20,193 ₪.
- ב. 32,193 ₪.
- ג. 31,000 ₪.
- ד. 44,193 ₪.
- ה. 90,346 ₪.

חשבונאות פיננסית א

פרק 3 - קבלן בונה

תוכן העניינים

1. כללי ..... (ללא ספר)

חשבוונאות פיננסית א

פרק 4 - הכנסות

תוכן העניינים

27 ..... 1. כללי

הכנסות

שאלות

1) דני ודנה הם קטקטים בני 5, שבעיקר נהנים מהחיים. לאחרונה פרץ בגן ויכוח נקוב, לאחר שדנה טענה כי ההכנסה של אבא שלה גבוהה מההכנסה של אבא של דני. דני, בתגובה, טען כי הרווח הנקי של אבא שלו גבוה יותר.

נדרש:

- א. הגדר: הכנסה.
- ב. מהי הסוגייה המרכזית עימה אנו מתמודדים כאשר אנו דנים ב"הכנסה"?
- ג. מנה 3 סוגים של הכנסות.

2) הכנסה ממכירת סחורות היא הכנסה ממכירת פריט שיוצר על ידי החברה או שנרכש על ידה בעבר.

נדרש:

- א. מהם התנאים להכרה בהכנסה ממכירת סחורות?
- ב. מהם המגבלות על הכרה בהכנסה ממכירת סחורות?

חברת החשמל "זיל-בזול" יצאה במבצע חדש: החברה נותנת אחריות בת שנה לכל מוצריה. כמו כן, כאשר לקוח משלם באשראי, החברה אינה מוסרת את המוצר עד שהיא בודקת כי האשראי אכן ניתן לגבייה.

נדרש:

- ג. האם מתן אחריות למוצרים מגביל את היכולת של החברה להכיר בהכנסה ממכירת סחורה?
- ד. האם העובדה כי החברה אינה מוסרת מוצריה עד לבדיקת טיב האשראי פוגעת ביכולתה להכיר בהכנסה ממכירת אותה סחורה?

3) הכנסה ממתן שירותים היא הכנסה מביצוע מטלה שביצועה לרוב מעוגנת בחוזה מחייב.

נדרש:

- א. מהם התנאים להכרה בהכנסה ממתן שירותים?
- ב. מהו ההבדל העיקרי כאשר אנו עוסקים בהכרה בהכנסה ממכירת סחורות והכרה בהכנסה ממתן שירותים?
- ג. מהו "שלב השלמה" או "שיטת שיעור השלמה" כאשר אנו עוסקים בהכרה בהכנסה ממתן שירותים (רמז: היעזר בתשובתך לשאלה מספר 2)

ד. חברת "הנביא הידוע" אינה מסוגלת לקבוע את תוצאתה של עסקה למתן שירותי חיזוי העתיד: היא אינה בטוחה האם העסקה תסתיים ברווח או בהפסד. מהו הטיפול החשבונאי בהכנסות חברת הנביא הידוע כתוצאה ממתן השירותים מעסקה זו?

4) הכנסה פסיבית היא הכנסה המתקבלת כתוצאה מכך שאחרים עושים שימוש בנכסי הישות.

נדרש:

- א. מנה סוגים שונים של הכנסות פסיביות.
- ב. מהם התנאים להכרה בהכנסה פסיבית?
- ג. כיצד נכיר בסוגים השונים של הכנסה פסיבית?

5) ענה בקצרה:

- א. כיצד יש למדוד הכנסה?
- ב. הסבר בקצרה אודות הטיפול החשבונאי בהכרה בהכנסה במסגרת עסקת אשראי.

6) ענה:

- א. מהו הטיפול החשבונאי בעסקה מעורבת למכר סחורה ומתן שירותים?
  - ב. מהו הטיפול החשבונאי לגבי תמורה המתקבלת עבור צד שלישי?
  - ג. מהו עיקרון ההקבלה החשבונאי וכיצד הוא מתקשר לסוגיית ההכרה בהכנסה?
  - ד. מהי עסקה מסוג "חייב והחזק"?
  - ה. הסבר אודות סוגיית "סוכן" או "ספק עיקרי".
- בתשובתך יש להתייחס לתנאים בהם נראה ישות כסוכן או ספק עיקרי.

7) להלן שלוש משפטים בנושא הכרה בהכנסה:

- I. כאשר תוצאתה של עסקה הכרוכה בהספקת שירותים אינה ניתנת לאמידה באופן מהימן, יוכרו ההכנסות עד לגובה ההוצאות בנות השבה שהוכרו.
- II. הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע מהפעולות הרגילות של הישות, כשתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.
- III. שווי הוגן הוא הסכום שבו ניתן להחליף נכס או לסלק התחייבות בעיסקה בתום לב, בין קונה מרצון למוכר מרצון, הפועלים בצורה מושכלת.

איזה אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 18 בדבר הכנסות?

- א. כל המשפטים.
- ב. רק משפטים I ו-II.
- ג. רק משפטים II ו-III.
- ד. רק משפט I.
- ה. רק משפט II.

8) להלן ארבעה משפטים בנושא הכנסות :

- I. הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע ממכלול הפעילויות של הישות כשתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.
- II. הכנסות הן תזרים חיובי נטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע מהפעילויות הרגילות של הישות שתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנוגע מהשקעות בעלים.
- III. הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנובע מהפעילויות הרגילות של הישות שתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, כולל גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.
- IV. הכנסות הן תזרים חיובי ברוטו של הטבות כלכליות במהלך התקופה, הנוגע מהפעילויות הרגילות של הישות כשתזרימים אלה גורמים לגידול בהון העצמי, למעט גידול בהון העצמי הנובע מהשקעות בעלים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 18?

- א. רק משפט IV.
- ב. רק משפט II.
- ג. כל המשפטים שגויים.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפט I.

חשבונאות פיננסית א

פרק 5 - הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים

תוכן העניינים

1. כללי 30

הפרשות התחייבויות ונכסים תלויים

שאלות

(1) הגדר :

- א. התחייבות.
- ב. הפרשה.
- ג. התחייבות תלויה.
- ד. נכס תלוי.

(2) ענה :

- א. באילו תנאים נדרש להכיר בהפרשה בספרים?
- ב. הרחב לגבי מאפייני כל תנאי.

(3) ענה :

כיצד יש למדוד הפרשה בספרים?

(4) ענה בקצרה :

האם הפרשה לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 היא זהה במאפייניה להפרשות אחרות בספרים כדוגמת הפרשה לחובות מסופקים או הפרשה לירידת ערך?

(5) חברת "הירקן המוצלח" הופתעה לקבל כתב תביעה : לקוח שרכש מלפפון חש ברע והובהל לבית חולים עם חשש להרעלת מזון. לפי טענת התביעה, המלפפון היה הגורם להרעלה.

- נכון לתאריך המאזן 12/2000 היועצים המשפטיים של הישות מבטלים על הסף אפשרות לתשלום פיצויים.
- נכון לתאריך המאזן 12/2001, בעקבות תחקיר טלוויזיוני לא מחמיא על חברת "הירקן המוצלח", היועצים המשפטיים צופים כי הישות תידרש לשלם 20 שקל לסילוק התביעה.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :

- א. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2000?
- ב. האם על החברה לבצע הפרשה בגין התביעה בדוחות הכספיים לשנת 2001?

6) לפי הוראות משרד התחבורה, נהגי מוניות נדרשים להחליף את מוט ההילוכים מידי 10 שנים כתנאי להמשך קבלת זיכיון להפעלת מוניות. דני, נהג מונית עם ותק ומוניטין ידוע, מתלבט האם לכלול הפרשה בגין הוראות משרד התחבורה בספרים לשנת הכספים '96.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על דני לבצע הפרשה בספריו בגין הוראת משרד התחבורה?

7) רמי, משורר נודע בקרב העשירון העליון, נוהג להשתתף בכנסי שירה על מנת להישאר מעודכן בחידושים בעולם השירים. ההרשמה לכנסים עולה 10 שקלים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
א. רמי טרם שילם את הכסף עבור הכנס השנתי.
האם עליו להכיר בהפרשה בגין עלות הכנס?
ב. רמי שלח מכתב למארגן הכנס, חבר ותיק, בו הוא אישר את הגעתו.
האם על דני יכיר בהפרשה?

8) חברת "הוטי", חברת כבלים אשר ידועה בזכות תודעת השירות המצויינת שלה, נתבעה לאחרונה על ידי לקוח שלא הצליח להתנתק ממנה. היועצים המשפטיים של החברה נדרשו להעריך את סיכויי התביעה. להלן סיכויי התביעה כפי שהוכרו על ידי היועצים המשפטיים :

הסתברות	צפי לתשלום
30%	100
40%	150
30%	200

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
א. האם על חברת "הוטי" להכיר בהפרשה בגין התביעה?
ב. הנח כי התשובה לסעיף א' בשאלה חיובית.
מהו סכום הפרשה בו תכיר חברת "הוטי"?

- 9) חברת הפירמידה עוסקת במספר ענפי פעילות שונים :
ספורט, אומנות וייעוץ עסקי.
לאחרונה החליטה החברה על סגירת ענף פעילותה בתחום הייעוץ העסקי.
החברה צופה כי עלות סגירת הענף תסתכם בכ-100 שקלים.
- נדרש :
לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
א. האם על חברת הפירמידה להכיר בהפרשה בגין סגירת ענף פעילותה?
ב. במידה והתשובה לסעיף א' חיובית ויש צורך לכלול בספרי הישות
הפרשה בגין שינוי מבני. אילו סוגי עלויות ניתן לכלול במסגרת הפרשה
לשינוי מבני?
- 10) איציק ואיצקו חברים טובים עוד מהיסודי. לאחרונה איצקו שמע כי מי שקונה
דירה בתל אביב מוכר אותה ברווח גבוה כעבור שבוע ימים בלבד. איציקו רכש
דירה באמצעות הלוואה מהבנק. איציקו הסכים לחתום כערב בעבור איצקו.
- נדרש :
לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על חברת איצקו להכיר בהפרשה בגין מתן ערבות לאיציקו?
- 11) בעקבות רפורמה בשוק הסלולאר, חברה "זול לדבר ביוקר" צופה הפסדים
תפעוליים בשנים הבאות. האם על חברת "זול לדבר ביוקר" לבצע הפרשה בגין
הפסדים תפעוליים עתידיים?
- נדרש :
לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על חברת "זול לדבר ביוקר" להכיר בהפרשה בגין הפסדים תפעוליים עתידיים?
- 12) דני, סמנכ"ל הכספים של חברה ציבורית מוכרת, החל לצאת עם בחורה
חיפאית המוצאת חן בעיניו. כיום משרדי החברה בה הוא עובד ממוקמים בתל
אביב. דני מאס בנסיעות ברכבת ושכנע את מנכ"ל החברה להעביר את משרדי
החברה מתל אביב לחיפה. חוזה השכירות הנוכחי בתל אביב אינו ניתן לביטול
או להשכרת משנה.
- נדרש :
לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על החברה להכיר בהפרשה בגין חוזה המשרדים בתל אביב? כיצד מכונה
חוזה מסוג זה?

13 חברת "אלי ובניו" נותנת אחריות במועד המכירה למוצריה, בגין ליקויים שהתגלו בתוך שלוש שנים ממועד המכירה. לפי ניסיון העבר יותר סביר מאשר לא סביר שתהיינה תביעות לפיצויים.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
האם על החברה להכיר בהפרשה בגין מתן אחריות למוצריה?

14 חברה "לתבוע זה קל" נוהגת לתבוע חברות ציבוריות בגין עוולות שהן עושות לציבור. לאחרונה, החברה תבעה חברת סלולאר בגין רמאות בהצגת מחיריה לצרכנים. החברה מעריכה סיכוייה לזכות בתביעה מצויינים ("יותר סביר לזכות מאשר לא").

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 :
מה ההשלכה החשבונאית של התביעה בספרי חברת "לתבוע זה קל"?

15 להלן 3 היגדים בנושא התחייבות תלויה :

- I. להתחייבות תלויה ניתן גילוי, אלא אם כן האפשרות לתזרים שלילי של משאבים המגלמים הטבות כלכליות קלושה.
- II. כאשר ישות אחראית ביחד ולחוד למחויבות, חלק המחויבות החזוי להיות מסולק על ידי צדדים אחרים מטופל כהתחייבות תלויה.
- III. אם הצורך בתזרים שלילי של הטבות כלכליות עתידיות בגין פריט, שקודם לכן טופל כהתחייבות תלויה, הפך לצפוי, הפרשה תוכר בדוחות הכספיים בדרך של הצגה מחדש.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגדים I ו-II.
- ד. רק היגד III.
- ה. רק היגדים I ו-III.

16 חברת "הנביאים", חברה שמציעה שירותי ראיית העתיד, חזתה כי דנה תתחתן עד גיל 30. דנה, שחוגגת השבוע יומולדת 31, החליטה לתבוע את החברה בגין עוגמת הנפש שנגרמה לה. חברת הנביאים סבורה כי דנה תזכה בתביעה, וקבעה את סכום התשלום הצפוי על סך של 110 שקל. החברה צופה כי דנה תזכה לקבל את הכסף בעוד שנה. שיעור ריבית להיוון – 10%.

נדרש:

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37: כיצד תקבל התביעה ביטוי בספרי חברת הנביאים ביום הגשת התביעה וביום יישוב התביעה (יום התשלום)?

17 להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:

- I. ישות תכיר בנכס תלוי כאשר צפוי תזרים חיובי של הטבות כלכליות.
- II. כאשר ההשפעה של ערך הזמן של כסף היא מהותית, סכום ההפרשה צריך להיות הערך הנוכחי של היציאות החזויות שיידרשו לסילוק המחויבות.
- III. ישות תכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

א. רק משפטים II ו-III.

ב. כל המשפטים שגויים.

ג. רק משפטים.

ד. רק משפט III.

ה. רק משפט II.

18 חברת "גז לכלי" בע"מ (להלן - החברה) מצאה שדה גז בים מול חופי ישראל. במהלך בירורים להשגת הסכם הרישוי לניצול מצבור הגז, הובהר לחברה ע"י הרשויות, כי היא תחויב לפרק את דוברת הקידוח בתום ההפקה ולשקם את סביבת הקידוח. החברה אמדה את "מקור" העלויות כדלהלן: 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה קשורות לפירוק הדוברת ושיקום הנזק שייגרם לסביבה מהקמתה ו-20 אחוזים מהעלויות שיווצרו לחברה מקורן במהלך הפקת הגז. נכון לתאריך המאזן הוקמה הדוברת אך טרם הופק גז.

איזה מהמשפטים הבאים נכון בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. החברה לא תוכל ליצור הפרשה בתאריך המאזן, שכן אין לחברה מחויבות משפטית לשיקום הסביבה לאחר הקידוח, היות והיא טרם הפיקה גז ולכן אין ליצור הפרשה על העלויות הצפויות.
- ב. החברה צריכה ליצור הפרשה בספריה לפי האומדן הטוב ביותר שלה, המהווה 80 אחוזים מהעלויות שיווצרו בסיום שאיבת הגז והקשורות לפירוק הדוברת ושיקום הנזק שנגרם מהקמתה.

- ג. יש ליצור הפרשה על כל העליות הצפויות (הן בגין פירוק הדוברה ושיקום הנזק הסביבתי והן בגין הפקת הגז), שכן ישנה ודאות גבוהה מאוד לכך שתהיה יציאת משאבים כלכליים מהחברה.
- ד. אין ליצור הפרשה בתאריך המאזן, אלא רק לאחר תהליך הקידוח והפקת הגז - במקרה זה על החברה לתת גילוי להתחייבות תלויה.
- ה. כל המשפטים האחרים שגויים.

19 להלן שלושה משפטים בנושא הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים:

- I. אם לישות חוזה מכביד, המחויבות הקיימת עפ"י החוזה תוכר ותימדד רק עם סילוקה בפועל.
- II. בעת מדידת הפרשה, הישות תביא בחשבון רווחים מהמימוש הצפוי של נכסים הקשורים באופן הדוק לאירוע שהביא ליצירת הפרשה.
- III. אין להכיר בהפרשות בגין הפסדים תפעוליים עתידיים.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 37 בדבר הפרשות, התחייבויות תלויות ונכסים תלויים?

- א. רק משפטים II ו-III.
- ב. רק משפט II.
- ג. כל המשפטים לא נכונים.
- ד. רק משפטים I ו-III.
- ה. רק משפט III.